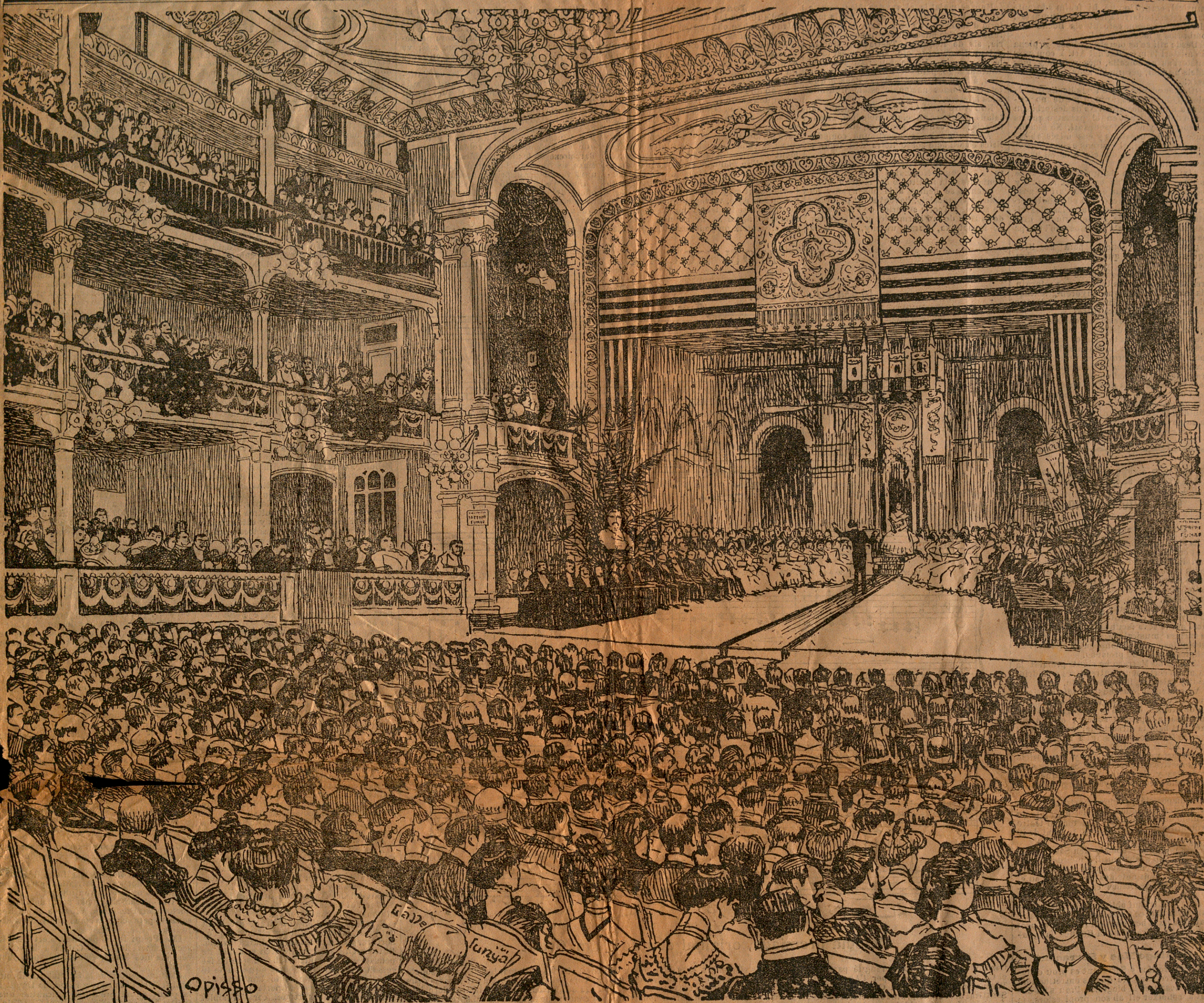

La sala de Novetats en l'acte de la festa. Per Ricart Opisso

la Montanya», del insigne mestre que avuy ha presidit la festa. Al cap de poch l'Associació Musical de Barcelona ho feya ab el quadern de «Melodías Catalanas» del que ara és son director mestre Lamotte de Grignon, menudejant després els concursos ahont eren sollicitats nostres músics. L'estímul ha fet treballar forsa y despertar instints felis a la composició, essent la festa anyal que l'Orfeó patrocina la lluita noble y necessaria pera acabar de decidir una corrent ja de temps iniciada.

Hem dit que en la primera ráfega havian acudit braus lluitadors y ho repetim ab satisfacció: quantas composicions de las premiadas ha deixat sentir l'Orfeó Catalá al teatre de Novetats, eus han deixat impresió agradosa; totes en el fer portan medi abundos de harmonia catalana.

Potser el desitj, l'influencia d'aquella sala caldejada per l'esperit catalanesch de

nostres aficions haurá pogut inflar un sentiment pera apaibagarne un altre; tal volta las produccions d'aquet certamen siguin massa concretas, apuntes musicals en sa majoria quin desenrotlló podria continuar-se; però ningú els hi negará inspiració y correcte fer, lo qual és prou pera abundar-hi la bellesa. En exco satisfets els organitzadors d'una primera festa que aitals obres pot premiar, deuen sols demanar a las futuras igual entusiasme; la mateixa corrent; ja és prou.

Pera en Mas y Serracant, pera en Sancho Marraco, pera en Grant, Alfonso, Pecanins, Serra, pera tots els llorejats sentim l'entusiasme que desperta una causa hermosa. El Orfeó Catalá y ells han completat el renaiement d'aquells quants poetes isolats de mitg sigle passat. Mentres viuen las nacions hi há qui las canta; donchs per la sort de Catalunya no hem de témer.

Desde avuy dos vincles poderosos cantaran la Patria un dia determinat de l'any, el de la poesia, el dels avis, y el que's joves avuy institueixen: Els Jochs Florals de la Música.

M. de URGELLÉS.

La festa de tots

La instauració de la Festa de la Música Catalana, és una nova y gran manifestació de l'ànima de la terra; és una altre passa cap a l'afirmació de la personalitat de Catalunya; y baix un altre punt de vista, és una gentíl ofensa que fa a la Patria la primera entitat choral, l'Orfeó Catalá, que és qui la ha iniciada.

De manera que la Festa de la Música Catalana no és pas una festa més, un acte, un motiu pera reunir gent y felshi sentir música; sinó que, novella y tot com és, esdevé, ja al néixer, transcendental y robusta, perque porta empena esparansadora y s'ha nodrit ab la sava d'un bon aplech d'anyes de treball constant, encaminat a fer revivre el cant popular de la nostra terra. No és una festa de músics solzament, perque llavors no diríam Festa de la Música, y no Festa de la Música Catalana. Música Catalana vol dir quelcom més que no és exclusiu dels que conueuen l'Art divinal, y que no's circunseriu a las inteligencias dels privilegiats. Música Catalana vol dir música nostra, de tots, del poble en la més exacta significació del mot.

Música Catalana és una manifestació de l'ànima d'aquet poble. És un sospir, un gémec, una rialla; empró sospirs, gémecs

y riallas del poble que prenen forma, si aixís pot dir-se, y se succeixen pera que's filis riguin ab las riallas dels pares y plorin ab sas mateixas llágrimas, tot encaminat a fer eterna la personalitat d'aquesta terra.

La veu de la transcendencia d'aquesta Festa que l'Orfeó ha fet florir en la nostra terra! Veyeu com ella, al ensemps que encaína y fa aprofitables las iniciativas dels homes amadors de la Música, se constitueix en sagrari guardador de l'ànima musical de Catalunya!

Per tot aixó, els que no entenem en música, també la sentim y la volém nostra aquesta Festa.

Perque, encara que la música no's parli ab el llenguatge que deu parlar als privilegiats, als seus sacerdots, ens parla ab el llenguatge del cor y'n el sotragueja y comou y ens porta a nostres ulls las llágrimes

mas y a nostres llabris els somriures, que entreteixits ab els signes convencionals que no entenem, guarda perfectament la música catalana.

No's compadim pas als que no entenem en música. ¡Si sabessiu quin encant, quin goix inexplicable's frueix sentint-la y no entenent-la! Com s'hi sent l'ànima d'atreia, d'enamorada y de dolament esma-perduda!

Y és que's profans, ne som els més fíels adoradors; perque no entenent el seu mecanisme, la seva construcció, ens encanta més la grandesa de lo ignorat y ens cor-pren més el nimbe de misteri que la circunda...

No podém fruir tota la bellesa, és cert, empró la fruim més verge, si se'n deixa dir, menys educada, més en escorsa... No podém pas adorarla desde's setial, del presbiteri d'aquet gran temple del Art.

Fum, fum, fum.

Ritmat.

vin-ti-cinch de De-sembre, fum, fum fum vin-ti-cinch de De-sembre.

fum, fum fum. Ha nart cut un mi-nyo met rós y blanquet rós y blan-quet, fill de

la Verge Ma-ri-a. Mes nat en su naeta-bli-a, fum, fum fum. Ha nart fum.

Cançons populars premiadas y recullidas per Joaquim Pecanins

Rosa del Tollo.

Solo a solo.

No - sa del To - llo ¿per que estanyo-lo - sa?

- No's fins des-tar jo si'm ca-san per for-sa. Me - nyó-na.

¿Quins co-lors gas-tau tan de ro - sa her-mo-sa! Me - nyó-na.

LA FESTA DELS JOCS FLORALS

Al Palau de la Música

Ahí va fer-se la festa dels Jocs Florals al Palau de la Música Catalana. Dia plujós i de poc sol, el temps no va ésser obstacle perquè la Festa Major de les lletres catalanes tingues aquell esplendor que és la seva característica, i perquè el gran Palau de la Música nostrada s'omplís de gom a gom.

El Palau era adornat bellament amb rics tapisos i al voltant de les llotges s'hi veien grans corones i garlandes de flors.

L'escenari presentava també un esplèndid efecte. Hi havia tapisos, penons i banderes catalanes.

La concurrència, com hem anotat, era nombrosíssima i entre ella hi sobresortien, realçant a l'acte, les nostres dames i damiselles que lluien ja els vestits primaverals.

Al vestíbul de la gran sala la Banda Municipal tocava airosoes composicions.

Després de les tres, una marxa va anunciar l'entrada de les autoritats.

La Presidència

A l'entrar la comitiva oficial a la sala, tots els concurrents van posar-se drets i va ressonar un fort aplaudiment.

Davant de la comitiva anaven municipals i els porters de la Generalitat de gran gala. L'Ajuntament, presidit pel seu alcalde senyor Morales Pareja, era representat pels regidors senyors Rogent, Vila Maríes, Gambús, Martí Ventosa, Leporta, Coll Rodés, Carabén, Bolós, Sabater, Balafà, Giralt, Puig i Esteve, Xicoy, i el secretari senyor Planas.

De la Mancomunitat hi havia el senyor Cabot i Rovira.

De la Diputació el senyor Vallés i Pujals, el diputat senyor Maynés i l'oficial de secretaria senyor Gay.

El prelat era representat pel canonge doctor Vilaseca.

Seguien representacions de l'Institut d'Estudis Catalans i de diverses acadèmies i societats culturals, i el Consistori, presidit pel seu president il·lustre don Lluís Millet.

Mestres en Gai Saber senyors Guimerà, Agulló, Guasch i altres.

A la part corresponent hi van seure l'Alcalde, el president de la Diputació i el delegat del senyor bisbe i el de la Mancomunitat.

Al davant d'aquesta presidència hi havia la del Consistori.

A l'acabar la marxa amb que l'orgue del Palau va rebre l'arribada de la comitiva el senyor Alcalde va dir en català les acostumades paraules de: «Comença la festa».

El discurs presidencial

Tot seguit don Lluís Millet va donar lectura al seu preciós discurs, que va ésser escoltat amb fonda devoció esclatant, a l'acabament, una nua ovació xardorosa com poques vegades ha ressonat en aquella sala.

El discurs del mestre Millet és el següent:

Senyores i senyors que m'escolteu, bons catalans qui aplegats en aquest lloc esteu de festa pel viu sentiment de poesia i de pàtria; com voldria jo correspondre a la vostra expectació, al vostre esperançament de bellesa i de vibració viva de l'esperit! com voldria jo ésser veu de geni, de profeta de la terra nostra! com voldria tenir llum viva de pensament, foc intens de sentiments per l'evocar el sentit d'aquesta festa, esperit de nostra raça, aquesta cosa santa que ens fa vibrar, que ens fa anhelar, estimar i esperar, aquesta cosa misteriosa que és el tremp de la nostra ànima! Com voldria que el meu pobre discurs fos com el portic de la poesia que després, de ma paraula ha de volar en aquest espai, portant-vos el tast de la verge bellesa immortal! Però jo, que us diré pobre de mi? Si el cuc tornat papallona té el primer vol incert al dominar sobre flors i prades esteses, com ha d'ésser esmaperdut el meu verb des d'aquesta gran alçada de la presidència dels Jocs Florals de Barcelona!

Quasi des de nen he vingut cada any a aquesta festa, sempre amb una frisança adins indefinible, amb la frisança amb que el jovecell va a veure la dona amada, amb la volup-

tat que un sent a l'entrar en jardí ple de llum i aromes; i encara sentint-me adins un noble sentiment de viror de pàtria.

Oh, aquells primers anys que jo vaig oír poemes i prosadors a la gran sala de Llotja que, ornada de primavera, s'era tornat temple sagrat, catedral jolosa flairosa de flors, consagrada aquells dies al culte amorós del verb ancestral i perenne de Catalunya! Apretat entre la multitud, aixecava el coll per a veure i conèixer qui parlava, afinava l'oïda per a copsar qualque paraula que em desxifrés l'enigma de la frisança amorosa que adins tots sentíem. I aquells homes que entonaven tot parlant i aquells conceptes fragmentats que fins a mi arribaven, m'augmentaven la frisança, em feien batre fort el cor i en la meua joventut hi florí per a no macir-se mai l'intim amor de la pàtria nostra; l'estimació de totes aquestes coses que veiem amb nostres ulls, que tastem amb nostre cor, que les cròniques ens conten amb el llenguatge bonrat de la veritat i de la franca noblesa; aquestes coses d'ahir, d'avui, de demà i de sempre, que són la cadena espiritual, carnal i de natura, de mar, cel i muntanyes que és Catalunya immortal, la Catalunya que tal com som ens feu néixer, a sa fàsis ens arborà vida enllà i que abrivats, amb sa força, ens portarà a la immortalitat gloriosa.

En el temps de la meua adolescència, portat de la mà generosa d'un germà qui de temps estava corprès en la santa taleya (a qui en aquest moment solemne faig acatament d'agraïment i amor, i clamo a Déu que al cel el tingui); en aquell temps que el coneixement es vigoritza i el sentiment cobra forces per abrigar-se en els dalers de la vida, ja vaig veure de més a prop aquells homes, poetes i artistes i en les seves converses planes i íntimes, vaig sentir el mateix alè de la sinceritat en l'amor de la terra, en l'esperança fervida de la plena renaixença. Llavors, ja era jo admès en l'estadi dels mantenedors dels Jocs; ja col·lia d'aprop el mirar i el gest del poeta, guanyador; ja la paraula viva m'arribava sencera i em prenia amb sa llum de poesia, i l'ideal de la bella renaixença catalana ja em dominava cor i esperit, sentiment, voluntat i intel·ligència.

I així com el primer amor de joventut perdura lluminós tota la vida, informa bellament l'esperit de l'home afina i orienta les facultats natives, així aquest foc d'ideal de la nostra renaixença, fou mon nord, ma guia, l'imant, el sol, la força vivificadora que donà valor a les meves pobres facultats d'artista, com ho ha estat per a tota la generació que honra i glorifica a la nostra Catalunya. Els Jocs Florals han estat l'herald de nostre geni resurgent; han estat i són la veu del sentiment que present i esdevina tota cosa, que amb els ulls clucs té vidència de les grans llunyanies, que a les fosques veu i gosa en les perfeccions maravilloses. Els Jocs Florals són l'expressió de nostra obediència a la voluntat de Déu, i vol que Catalunya sigui: són la concreció florida de tot el que és la vida espiritual de Catalunya.

Per això m'havéu posat en aquest lloc, bons i estimats mantenedors d'aquesta Festa; per això havéu volgut que un humil cantaire de la terra us presidís i jo! per així el timó d'aquesta nau gloriosa. En aquest acte d'humilitat, tan propi de nostra raça, jo sols podia contestar obeint a vostra voluntat; perquè mon únic merit ha sigut lo de ésser humil, també, amb la veu de la terra. D'aquesta Festa, de lo que porten adins els Jocs Florals, se n'ha expandit tota la nostra florescència espiritual; no solament la paraula sen'ha dignificat, sino tota expressió bella de nostra ànima; i la nostra poixança de jerarquia espiritual està a pun de assolir l'alta jerarquia política que ens pertoca. L'essència primera, la força inicial dels Jocs consisteix en la exaltació del nostre verb, del llenguatge, que és lo forma del pensament. Però com que el pensament és la concreció de tot el sentit de l'home, la paraula viva, que de dit sentit és la expressió, porta latent tota la espiritualitat, tot lo que empeny l'individu al desenrotllament complet de la vida. I els Jocs Florals, que nasqueren de una necessitat de l'esperit de raça, no havien pas de donar fruits borts com d'arbre de sava decandida; els Jocs

Florals, com un expandiment que eren de una fortitut profunda, havien per força de ésser la veu viva de la terra que canta i riu amb la esperança, que maleeix la opressió que tiranissa, que plora d'anyorança pels temps que foren gloriosos, que esclata amb l'himne triomfant de la renaixença esplendorosa. Els Jocs Florals han sigut com la mare amorosa que a tots els fills estima, que a tots crida a son costat i els beneix i alenta i els exalta sobre son cab amb transports de joia, quan se'n sent honrada per llurs gestes; que plora i resa per ells quan la mort els roba a la vida, que guarda viu el recort de tots, vivents i morts, presents i ausents; ja sigui que enalteixin la terra amb llurs cants, amb llur ciència, amb la riquesa digne i ben guanyada, o amb la vidència de alts destins espirituals de l'home. Per això, per aquí no sols hi han passat poetes i prosadors, sino també homes de totes les altres jerarquies espirituals; i cad'any s'hi fa memòria de tot fill de Catalunya que, honorant la terra nostra, hagi passat a l'altra vida. Així es pot dir en veritat, que tot el nostre Renaixement modern se deu a la inspiració, a l'esperit que és font de vida de aquesta Festa radiosa.

Però jo, en aquest moment, sols dec referir-me a la influència i a la informació que n'ha rebut entre nosaltres la més subtil i corpenedora de les belles arts; potser la que va més al fons del misteri de la vida: la bella música.

Es tan íntima l'amorositat que existeix entre la poesia i la música, que era cosa impossible que, al resorgir la poesia catalana, la música, sa germana bessona, no es redrecés airosa, fresca i xamosa com tocada pel sol de vida nova.

Perquè què és poesia i música, sino dos caires diferents d'una mateixa bella cosa? Coneixen una bella poesia que no porti l'aire i el sentiment d'una bella melodia? Coneixen una bella música que no us despert, en l'esperit i en el cor, l'aire, el pensament, les imatges voladores d'una vera poesia?

Nasqueren juntes, les dues belles coses, de la mà de Déu. Sens una, l'altra no cantaria. Perquè les dues canten per l'amor que es tenen l'una a l'altra. Així, en els temps llunyans de l'antiguitat, cantor i poeta vivien en una mateixa persona, i avui encara, a la poesia que expressa els sentiments més íntims, a la que porta l'escalf entusiasta del cor, se li dona el nom de lírica, perquè amb la lira prop del pit era cantada quan els grecs eren mestres del bell cant i del ben dir. Amb el temps les dues germanes s'han separat i s'han desenrotllat en gèneres propis; i amb versos s'han bastit monuments esplèndids que són goig de l'esperit, sens ajuda de llum harmònica i trasbalsadora de la música; i únicament amb sons s'han aixecat les construccions alades i sublims de la simfonia. Però observeu com sovint les dues germanes s'enyoren i amb quina dolça amorositat s'abracen quan, fadigades de llurs esforços en les grans volades, s'ajunten i es compenetren en la cançó, que és repòs d'inspiració alada i profunda. Llavors les dues reposen en la llar patral que els donà vida; llavors la humil sinceritat reviu amb goig puríssim.

Però hi ha un redós, un sopluig humil on poesia i música es troben sempre en unió íntima i inseparable, on, lluny del pensament superb i del refinament malaltís, viuen en comunió platzeriosa, on perdura la virginitat primera, l'alè ingenu de l'emoció sincera; on viuen en el toc directe de la natura, i canten en la gràcia indefinible de l'espontaneïtat lluminosa. És el redós de l'aplec anònim del poble, és el sopluig de l'emoció viva i desinteressada que, amb la vestimenta simple de la tradició nacional diu els mots més rudimentaris de la bellesa, però els més purs i graciosos, els més nets de tota misèria, egoisme i vanitat. El cant popular és la perduració de les esposalles virginals de poesia i música beneides per Déu des del principi que cor d'home batejà sobre la terra, des del principi que l'emoció aixecà l'esperit de l'home al gust i a la contemplació de la bellesa infal·lable.

Per això el nostre renaixement poètic no va tenir una bella caracte-

La senyoreta D.ª Rosa Juvert
Reina de la Festa

rística fins que begué a pler en aquesta deu d'aigua viva; per això la música catalana no prengué aleshores que olegà l'estrangerisme melòdic en la frescor regalada de la tonada verge del poble. El vent del romanticisme del segle passat, del romanticisme de bona mena, que no és res més que l'arborament de l'esperit sedejant de l'ideal que cova al fons de la nostra natura; aquest vent de foc, tocà el cor i la ment del nostre homes que més deserts estaven i atents a l'hora que sonava, i la set de l'ideal despertada els feia regirar arxius per conèixer el que foren en els temps passats; els feia admirar les parets vetustes de castells i palaus mig coberts d'eures amigues; vibraven de fe sota les neus gòtiques de nostres catedrals augustes; i en les tradicions seculars, i en els costums del poble, hi trobaven la imatge i la dignitat de la pàtria enyorada. Però de totes aquestes coses que els encantava l'ànima, cap els fíblava més endins que la cançó viva del poble; en cap trobaven el regust de cosa tan nova i tan bella, tan íntima, tan catalana i tan saborosa com en la cançó blanca i simple de nostres camps i muntanyes, de nostres masies i pobles. La parla de nostres comtes i reis era viva encara en el poble. Les esglésies romàniques i les catedrals gòtiques encara eren glòria pels ulls i per l'esperit. Els costums patriarcalcs que encara perduraven en les austeres alegries populars, quin goig els donaven! Però al sentir una cançó, la que la mare els havia cantat al bregol, la que l'avía encara cantussejava amb veu prima i trenca-dissa, el sentiment prenia ales de una tendresa indefinible; els semblava sentir la mateixa veu viva de la mare terra, la veu de la sang, la veu del cor de les generacions passades, la veu de l'esperit immortal de Catalunya.

Abans del resorgiment dels Jocs Florals, ja tenim homes corpessos del nou ideal, els quals en la cançó rústega hi troben el goig més viu de l'esperit. D'aquests, el més vident, potser el que posseïa un sentiment més profund, poètic, musical, fon En Pau Piferrer.

«Oh, quina ànima més bella la del nostre Piferrer! Ell copsà l'hora romàntica que de l'estranger venia, i

en sa natura sincera, en la noblesa de son esperit, en la seva sensibilitat exquisida s'hi plasmà fosforescent la personalitat més atraient en el preludi de la renaixença pàtria. Ell vivia del tast de la bellesa; la seva fe religiosa anava sempre auriolada per les clarors de les maravelles que el misteri de l'infinit congria. Els moments superbs que canten les grandesses enyorades de la Pàtria li deuen el llibre més sincer que en llur lloança i estudi s'ha escrit. Mes, el seu amor més íntim era per la música, la més dolça i poderosa de les seves inclinacions, com ell mateix afirmava.

De la cançó popular, ell fou el primer, a Catalunya, qui en feu públics, les excel·lències, amb una clari-vidència sorprenent, amb unes paraules inspirades per l'impressió profunda que en rebia. És admirable la seva claredat de judici en la major part dels seus escrits musicals; mes, quan parla del cant popular, meravella la seva vidència, a l'apreciar el valor de dit cant al transfusió de l'obra artística. En l'any 1846, època en la qual regnava sobirana la música italiana, escrigué una necrologia d'un músic inspirat, d'En Miquel Ribera, a qui En Piferrer admirava per les melodies que portaven el recort del cant de la terra. Doncs, en aquest article s'hi troba aquesta afirmació estrupenda, la qual conté el programa que han seguit les escoles de les modernes nacionalitats musicals europees: «Nosaltres xifrem el pervenir i l'essència de l'Art en l'harmonia de l'element popular primitiu amb la correcció i l'experiència de l'exposició moderna».

En Piferrer fou la veu harmoniosa qui primera féu pública lloança, sospesa al valor, midà la transcendència de l'aplicació a l'art modern del cant tradicional del poble. Mes, qui verament en feia la collita d'aquesta fruita silvestre, qui des de noi ja l'anotava al cartipàs d'estudi, qui amb delicàcia des de nin ja la copava, com flor matinerà fresca de rosada, era En Marian Agulló, el patriarca del bell catalanesc modern, el gran infant ungit per la saba de la Pàtria, l'arbre de verdor més forta, d'ombra més regalada i fresquívola en l'alba de nostra Renaixença.

En Piferrer vibrava amb delitança

Interessant

Pagina Musical de LA VEU

11 de juliol
de 1922
61

FESTA DE LA MÚSICA CATALANA

Na Concepció Patxot
Reina de la Festa

Antoni Pérez Moya
Guanyador d'importants premis
en la festa d'enguany

Kurt Schindler
President del Jurat

Discurs del President

L'Orfeó Català em féu el gran honor d'invitar-me a presidir el Jurat d'aquesta bella Festa de la Música Catalana; i la invitació fou acceptada per mi amb la més gran emoció i agraïment, convenint que la tal comanda constituïa una demostració d'afecte i d'amistat de les més tendres que es puguin fer a un músic de llunyanes terres, qui porta en son cor l'amor a Catalunya i a la seva bella música.

Com és sabut de molts dels que m'escolten, jo he cercat la Catalunya amb la meua ànima, molt temps abans de conèixer-la. La magnífica col·lecció de música i de folk-lore català que em fou transmesa fa cinc anys de part del vostre Lluís Millet, per iniciativa i intervenció del seu cunyat que tots enyorem, En Francesc Millet, m'havia obert els ulls sobtadament a la contemplació dels insospitats trossos de bellesa que posseïx la vostra música catalana. Fou per a mi, aleshores, fa cinc anys, com un jardí paradisiac de melodies, en el qual jo no em sentia mai las de passejar. Les belles obres corals escrites sobre temes de les vostres cançons populars per un estol de mestres compositors desconeguts fins aleshores per a mi, m'obsessionaren des d'aquell instant dia i nit. L'obra dels vostres mestres em féu conèixer i comprendre l'ànima d'un poble inconegut fins aleshores per a mi, l'ànima que s'expressa en melodies d'una candor, d'una puresa, d'una sabor i riquesa de sentiment incomparables; i, més que això, en la llengua catalana vaig retrobar la bellesa dels poemes dels trobaires, i trobadors que jo havia estudiat i admirat anteriorment. Quina fou la meua joia en retrobar tot aquest món de bellesa vivent, en ple estat de renaixença, de frescor, de creació!

Jo no sospitava aleshores l'obra de conjunt, la suma total de treball creador que representa la moderna escola de composició coral catalana, car si jo n'hagués tingut esment, ben cert que no hauria gosat fer el que vaig emprendre amb el coratge de

la ignorància i de la simplicitat, és a dir, jo no hauria gosat escriure «glosses» corals sobre temes catalans; els vells grecs d'això en dirien «portar mussols a Atenes», i els anglesos d'avui dia en dirien «portar carhè a Newcastle».

Jo vinc sentint ja fa temps el desig d'explicar això al públic català, i aprofito aquesta ocasió, davant d'aquest auditori representatiu, per a fer-ne humil confessió. El mestre Millet, si de tant en tant us fa sentir la meua glossa de Sant Ramon, ho fa, n'estic cert, perquè aprecia el sentiment que m'ha impulsat a aquesta obra. Però ja em poden creure, que ara, en ple coneixement dels vostres trossos de música coral, començant pel venerable degà, el mestre Nicolau, fins al més jove, el mestre Pérez-Moya, jo em sento ben humil deixeble davant obres tan acabades, incomparable en llur gènere.

Quan vaig sentir per primera vegada a Barcelona, fa tres anys, el vostre Orfeó Català i el vostre públic em feren una recepció inoblidable, un acolliment tan xardorós, que em commogué fins al fons de l'ànima. I al capdavant, el que jo havia fet a Amèrica per la vostra música, no era ni més ni menys que el meu deure artístic. Sempre a la recerca de la bellesa en l'art, havia trobat en el meu camí la més bella de les flors contemporànies de l'art coral, i res més natural que el desig de trasplantar-la al meu país, als Estats Units.

No hi ha res tan difícil com el procurar-se música ibèrica, els que vivim a l'estranger. Gairebé tot està manuscrit o esgotat, mercès a l'espirit d'indolència de la majoria de les vostres cases editorials. És per això que els directors d'orquestra i les organitzacions de música de cambra de l'estranger han hagut de prescindir-ne — amb tot i anar sempre a la caga de novetats i belles coses. I quant a la música coral, els orfeons, sobretot els especialitzats a cantar música «a capella», són rars en els altres països, i el grau de perfecció necessària a l'execució de les obres catalanes modernes, traspassa de molt la capacitat de les societats cantantes de l'estranger. Fou, doncs,

una bona sort la que, en procurar-me aquest preciós material, em trobava en estat propici a poder-me'n servir i a servir-vos.

Es pot dir que per a ben representar l'art musical de la Catalunya d'avui, calen dues coses: un gran orfeó o una petita cobla de sardanes. Doncs bé! la cobla, no la tenim pas — millor dit, no la tenim encara — a Amèrica; però el meu orfeó — del qual, sense que ho prengueu a immodest elogi, puo afirmar que està compost d'una selecció de gent molt musical — s'és posat entusiàsticament a la disposició de l'art català, i continuarà per aquest camí mentre jo en sia el guia responsable. I jo em sento ben joïós de contar-vos que una altra entitat coral del Nord d'Amèrica, el magnífic «Mendelssohn Choir», de Toronto, en el Canadà, ja fa dos anys que s'és posat a cantar el repertori català; i no fa més anllà de deu dies que he rebut del seu director, l'entusiasta i destre Mr. Fricker, una lletra pregant-me de procurar-li noves composicions del vostre repertori per al pròxim curs. Naturalment, al Canadà canten la cançó catalana en anglès, mentre que nosaltres, en la ciutat immensa i poliglota de Nova York, hem usat ja de bon principi la bella llengua original, que, fèllement per als estrangers, és molt més fàcil de cantar que de parlar! Almenys, els centenars de catalans de Nova York que assisteixen als nostres concerts i els meus amics del Centre Nacionalista Català de la mateixa ciutat, m'han afirmat que podien comprendre cada paraula. (Així com voldria jo que el públic d'avui pogués dir el mateix del meu discurs!)

He escollit per tema d'aquest petit parlament que esteu escoltant, «La música mediterrània i la importància de l'expansió musical catalana a l'estranger». Us parlaré de la seva importància per als països de races completament diferents, com els anglosaxons, els alemanys, els francesos del Nord, els russos i els bascos, i, per altra part, de la seva missió de lligam espiritual entre els països i regions de races afiliades mediterrànies, meridionals, com el Rosselló, la Provença i el Llenguadoc, el Piemont i les illes de Mallorca i Sardenya. Jo tractaré, en tant que em sia possible, de resumir el que està ja acabat, i de descriure-us a la fi mos somnis, més esperances sobre les possibilitats de l'esdevenidor.

Ja una vegada, en el passat llunyà, en el període de culminant medieval, el geni català, estretament afiliat al geni provençal, s'han expressat en una floració completa: en la poesia i la música dels trobadors. Gràcies a les laborioses recerques del cèlebre musicòleg Pierre Aubry podem, encà d'una quinzena d'anys, apreciar tota la bellesa i tota la sabor d'aquestes belles melodies primaverals, de caient tot catalanes, que ens cantaven:

«Kalenda maya, ni fuelli ni faya», i «Voulez vous, ôir un chant, un chant d'amour avenant».

Fou una meravellosa primavera de la música mediterrània, que durà uns dos segles, i de la qual es troben les darreres mostres en les «Cantigas del rei Alfons el Savís», perme-

tant-me esmentar la sublim desena: «Rosa das Rosas et fror das frores». Després, sortint d'aquest estat adorable, melodios de la joventut primerenca, l'orientació de la música canvia i esdevé seriosa, complicada, polifònica; la Itàlia pren lloc dominant, i gràcies a l'extrema importància acordada a la música per l'Església de Roma, es prepara el fonament damunt el qual s'alçará l'art sublim polifònic de Palestrina. De la glòria d'aquesta nova llum les guspires salten en totes direccions, encenent nous focs; l'escola dels mestres piadosos i ascetes de Sevilla, els Fernández, Guerrero i Morales, més «diví» aquest darrer que el tan anomenat pintor, penetra encara més lluny en el misticisme de la música polifònica, i el gran Victòria s'alça com un geni igual al costat de Palestrina. Els Països Baixos assoleixen aleshores llur punt culminant en la música, quan Roland de Lassus, amb la seva vigoria i el seu geni universal, acapara tota aquesta tècnica, servint-se'n igualment bé en l'idioma religiós com en el secular. Al seu darrer, l'Anglaterra pren una volada musical fantàstica, i durant trenta anys, durant el regne d'Elisabeth, domina el món conegut per la perfecció musical de la seva escola madrigalesca. Si hi havia encara pesantor, rigorisme, un excés de treball cerebral en aquesta escola polifònica, és la França que reacciona contra aquests defectes en aquell període amb els seus Jannequin i Claude le Jeune, com reaccionarà encara una vegada al divuitè segle amb els seus clavecinistes plens de gràcia i naturalitat, els Rameau, Couperin i Daquin. Jannequin, sobretot, quin mestre adorable i massa poc conegut en el món, però que Barcelona, gràcies a la iniciativa i al coratge del mestre Millet, ha pogut apreciar en les seves «Ocellada» i «Batalla de Marignan»! De la seva vida, cap detall se'n coneix; però qui d'entre els que han sentit o cantat la seva obra pot dubtar que hi hagué en ell sang meridional, provençal; sens dubte, durant tot aquest període en el qual el geni musical meridional sembla eclipsat, hem de veure-hi el representant de l'espirit primerenc, fogós, saborós que caracteritza la gent del Mitjorn.

I els meridionals? Llur renaixen-

ça musical coincideix, quan al temps, aproximadament amb el moviment rus, solament que el procés ha estat, en el cas llur, més espaiat, més gradual. Els països de Mitjorn, de la llengua d'Oc, de la Catalunya sobretot, representen, al meu entendre, amb Rússia, el més ric terreny de Folk-lore musical, deu inesgotable i verge, la contribució sana i vigorosa de la qual podrà regenerar el nostre art estimat que s'ofega en aquest moment dins d'un cosmopolitisme morbíd, dins d'un comercialisme cinic.

... .. Els veritables successors de Bizet foren dos, l'un francès del sud i l'altre català, extraordinàriament semblants l'un i l'altre per llurs temperaments fogosos i saborosos; parlo d'Emmanuel Chabrier i d'Isaac Albéniz. Dotats d'una imaginació desbordant, d'una riquesa de melodies i de rimams enlluernadora, tots dos refiats en l'abundor de la inspiració llur, tots dos malbarataven i escampaven llurs dons sense parió per tots cantons, sense criticar-se gaire ells mateixos, sense massa raonaments, fins que a la fi de llurs massa curtes vides, ja sota l'espectre de la malaltia o de la mort, es concentraren per a realitzar esforços sublims. Així, el fragment d'òpera «Briséis», de Chabrier, constitueix una veritable epopeia del Mediterrani, amb sos corsos de mariners, sos himnes a Déu-sol, sos cants de tendresa i d'èxtasi, tot amarat d'una claror lluminosa com el cel de Mallorca, sobre un tapis florit de colors violades, com els prats primaverals del Llenguadoc. I Albéniz, després d'una vida de creació continua i abundosa, en la qual jollits preciosos es barrejaven amb pedres de menor qualitat, s'alça, veritable gegant, amb la seva col·lecció «Ibèria», que és com la síntesi de tots els esforços ibèrics que l'han precedit, i a l'ensens el punt de partida del qual hauran d'arrencar tots els seus successors.

Al costat d'aquests dos gegants, trobem de nou a banda i banda de la frontera, dos músics lírics de primer ordre: Déodat de Séverac, el dolç cantaire del Rosselló i de la Cerdanya, i el plorat Enric Granados, l'ànima dolça i fina del qual s'expressava tan tendrament en les seves exquisides creacions, i que el món sencera aclamava quan la tristesa del destí el féu finir prematurament.

Per fi, el colós de la música panibèrica, el fill de Tortosa, Felip Pedrell, el qual canta en la seva «Glosa» sobre un poema d'En Maragall la proclamació de la unitat de tots els homes del Mitjorn, i que més ben preparat que ningú evoca les corts d'amor dels temps trovadorescos en la seva trilogia «Els Pireneus».

Mentre que així els músics genials de Catalunya i de la França meridional s'allarguen les mans en una creació essencialment pròpia, s'acaba una altra obra, veritablement monumental, única, durable, i en la qual la Catalunya passa ben bé al davant de tots els seus veïns, i, en general, del restant del món; em refereixo a la creació dels orfeons de Catalunya. Guiat pel desig imperiós d'expressar la seva individualitat racial i nacional tan diferent del restant de la Ibèria, i seguint l'exemple dels grans poetes de raça catalana, el poble en massa es posa a la tasca, es posa a cantar. Guiats assenyadament, vigorosament, amb entusiasme pels mestres Clavé, i més tard, per En Morera, els obrers, els estudiants, els homes del poble s'apleguen arreu per a desbordar llur ànima en llur bell cant català. Es aleshores que el poble fa recordança de les danses seculars camperoles i s'aboroses del terra; i es porta la sardana en triomf per tot Catalunya, dansant, cantant, vibrant en un culte sublim de bellesa, de ritme i de natura.

En aquells temps era fundat l'Orfeó Català, aquest organisme que en pocs anys es posa al cap de tots els organismes semblants del món. Ell reposa, damunt els basaments més sòlids. Portat per l'entusiasme d'un poble, fundat sobre una riquesa inaudita de recursos d'un repertori verge, apoiat sobre l'amor devot i pacient d'una multitud de compositors de mèrit.

Un dels seus fundadors, Amadeu Vives, s'inspira en la deu popular per a escriure aquest joell, «L'emigrant», que ressona en les ànimes de milions de catalans en tot el món i fa plorar fins els homes de raça diferent. I fins ara, després de sa llarga absència, jo sé que el cor d'En Vives batega sempre per l'Orfeó, ja que en aquest moment treballa en la composició d'una nova sèrie d'obres corals a ell destinades. A l'ensenyar a En Vives, la direcció de l'Orfeó Català s'escaigui en un home qui, per sa natura única, sa combinació de qualitats raríssimes humanes i artístiques fou el més ben dotat per a un lloc de tal responsabilitat; aquest home que jo tinc l'honor i el privilegi d'anomenar mon amic, aquesta glòria de Catalunya és En Lluís Millet. Dotat d'una musicalitat que ho comprèn tot, de la paciència i bondat d'un àngel, de l'entusiasme d'un sant; tècnic admirable fins en els detalls més minuciosos del ritme i de la color vocal, infatigable, estudios del folklore, del seu país, guia i inspirador de la joventut i dels camarades en el treball, és així com jo veig En Lluís Millet, i jo el saludo com una veritable obra mestra encarnada, un joell de la humanitat. La seva influència ha estat incalculable; no solament ell ha conduït l'Orfeó a una perfecció sense parella, no solament ha transplatat tota la gran música del món en la vostra Catalunya, sinó que ha fet néixer, a l'entorn de l'Orfeó, una escola de composició coral esplèndida, escrita per una falange de mestres catalans per a aquest instrument diví i inaudit que és l'Orfeó Català, una floració de música que no existiria sense aquest instrument, que és el coronament definitiu d'En Lluís Millet. Ditzos, Catalunya de tenir un tal fill Ditzosos els mestres que poden treballar en col·laboració amb ell Ditzos el centenar d'orfeons d'aquesta terra que poden seguir el camí traçat per ell.

Entre els compositors que han escrit per a l'Orfeó, el lloc d'honor es deu certament al mestre Nicolau. Ell ha creat una sèrie d'obres inspirades d'un misticisme sublim i ben català, misticisme de Ramon Llull i de mossèn Jacint Verdaguer. «La Mare de Déu», «La mort de l'escolà», «Divendres Sant», aclamats xardorosament a Londres i a París, han pres ja un lloc ben alt d'afecte en els nostres Estats Units, i continuaran llur victoriosa volta al món, perquè sense cap dubte, són les obres mestres de la producció coral moderna en sentit espiritual com en sentit tècnic. De molts cantons a Nova York em demanen una repeticó de son «Divendres Sant» — que s'anomena allí «la més bella obra de música religiosa dels nostres temps» — com ja he tingut de repetir «La mort de l'escolà». Mes, abans d'accedir en aquestes peticions, jo vull primer donar la seva obra cabdal, el «Captant»,

que, personalment, ja estimo més que totes.

La tècnica coral d'En Nicolau és d'una concepció ben individual, les seves obres són com catedrals gòtiques, amb llur arquitectura flexible i ingeniosament entrellaçada de garlandes florides que són les cançons populars de Catalunya.

L'estil dels altres compositors s'es més rigorosament decantat a la cançó popular pròpia, harmonitzant-la, variant-la de la manera més enginyosa. Els resultats de llurs esforços, sobretot vistos amb els ulls de l'estranger, són ben sorprenents; una tal varietat i subtilitat de ritmes, una tal paleta de colors no han mai existit abans en la música coral. Gràcies al temperament meridional, a una imaginació fèrtil i abundosa, la música coral es transforma aquí en orquestra vocal, en la qual les veus d'infants, poc usades en les músiques d'altres països, contribueixen a donar sonoritats sorprenentment sorprenents. Jo us he parlat abans del fenomen extraordinari de l'escola coral en la vella Anglaterra, sota la reina Elisabeta; doncs bé, el mateix fenomen jo el veig en el ràpid desenvolupament de la música orfeònica de Catalunya; solament que en lloc de la reina Elisabeta l'Orfana dels Madrigals, com a protectora, és el vostre Lluís Millet, qui n'esdevé l'àngel tutelar!

La manca de temps em priva de dir-vos en detall tota l'admiraçió que jo sento per l'obra d'aquests mestres, els Sancho Marraco, Joan Lambert, Francesc Pujol, Camellàs Ribó, Vicenç Maria Gibert, Mossèn Lluís Romieu. No m'en faran retret, ja que tracto de demostrar-vos la meua devoció de la manera més convincent, donant a conèixer llurs obres als Estats Units mitjançant els meus concerts i les meves traduccions angleses. Un detall que pot interessar-vos és la gran popularitat que ha obtingut als Estats Units la superba harmonització de mossèn Romieu «El desembre congelat», veritablement treballa de tendresa i de sentiment subtil; aquesta obra no es canta solament en molts concerts, sinó que per cada Nadal figura en els programes de moltes esglésies. Permeteu-me, doncs, d'adreçar a aquest músic tan fi i delicat, a aquest sacerdot entusiasta del folk-lore, tota l'expressió de la meua gratitud per les paraules tan ardoroses i de tan bona rebuda que volgué dedicarme en aquest mateix lloc, fa dos anys, en ocasió també de la Festa de la Música Catalana. I permeteu-me també d'adreçar una paraula d'admiraçió ben especial al més jove de la pleïade dels vostres compositors, aquell qui mereix avui tres dels premis de la Festa, En Pérez Moya, pel progrés assidu que demostra desenrotllant una tècnica segura i magistral, i per l'aplicació que en fa a les troballes més escollides del folk-lore català.

En un lloc d'honor ben especial s'aixeca, en fi, l'obra del vostre Enric Morera, compositor de soca tan essencialment catalana, que en la seva música el poble pot emmirallar la seva ànima, pot sentir els batecs del seu cor. Ell és, probablement, en aquest instant, amb el finlandès Sibelius, el compositor més popular del món, «popular» en el sentit que una raça entera canta i pensa la seva obra i l'ha adoptada com a seva. Els cançons, els oros, les sardanes d'En Morera, són la Catalunya, com Chopin és la Polònia, Grieg la Noruega, Sibelius la Finlàndia. Més impossible de jutjar tota l'extensió del seu treball, ja que gairebé tota la seva producció teatral està encara en manscrít; però de tot el que jo coneix, la major part està ben gravat en la meua memòria; i no hi ha pas plaer més dolç per a mi que el d'asseure'm al piano en

el cercle del Centre Català de Nova York i executar sardanes, que la joventut catalana reunida dansa en rotlles entusiastes. I l'atracció que la seva música exerceix fins per gent d'altres races i nacions, jo ho veig prou quan veu missatges de Boston i de Washington que em diuen que acudirán a Nova York per als meus concerts si prometo donar «La sardana de les monges» i «L'Empordan».

KURT SCHINDLER.

(Acabara)

La Festa

La Novena Festa de la Música Catalana se celebra el passat dissabte, al Palau de la Música Catalana. Un públic nombrosíssim i ben representatiu assistí a la susdita Festa. El Palau oferia, doncs, ja no cal dir-ho, l'aspecte dels grans dies, dies durant els quals l'esperit de la ciutat nostra, de tota la terra nostra, sembla bategar-hi!

Aquest cop, hom nota l'absència de les nostres primeres autoritats. Foren, però, dignament representades. Presidí la Festa el regidor senyor Massot, en representació del batlle de Barcelona; els regidors senyors Escaló, Duran i Reynals i Bordas; els diputats provincials senyors Grané, Capmany i Pich; el secretari de la Mancomunitat, senyor Sans i Buigas; i la Junta de l'Orfeó Català, presidida per En Joaquim Cabot.

El jurat de la Festa d'enguany, estava format pels mestres Kurt Schindler, Lluís Millet, Joan Lambert, Vicenç Maria de Gibert i Francesc Pujol.

Oberta la Festa, el mestre Kurt Schindler, president del Jurat, llegí un bellíssim i ben documentat discurs. Glossà el tema: «La música Mediterrània i la importància de l'expansió musical catalana a l'estranger». L'estudi del mestre nord-americà aparegué ric d'idees i extremadament afalagador per a la nostra música.

Kurt Schindler coneix Catalunya i la nostra música i parla dels nostres mestres i dels nostres dalers, amorosament. És un gran i intel·ligent amic de Catalunya. Cal, doncs, estimar-lo i agrair la seva acció.

Publiquem en la present Pàgina la primera meitat del bell discurs del mestre Schindler, i, per tal que els llegidors de LA VEU DE CATALUNYA puguin conèixer-lo integralment, publicarem el que manca del susdit discurs, en la vinent Pàgina Musical de LA VEU.

I ara un fet que subratllem amb goig. El mestre Kurt Schindler llegí el seu discurs en català. I el llegí clarament. I tothom el va entendre i el va aplaudir. Farem constar que el mestre Schindler és un perfecte coneixedor de la nostra parla. Lleix el català amb facilitat i el tradueix sense cap errada. I és que el director de la Schola Cantorum de Nova York és un home d'extensa cultura. És, doncs, un poliglota distingidíssim. Ultra les llengües clàssiques, posseeix correctíssimament l'alemany (la seva llengua nativa), l'anglès (Kurt Schindler és naturalitzat americà) i el rus. Llegí i entén, en fi, l'italià i el castellà.

Parlant de la gesta del mestre Schindler, en llegir el seu discurs en català, el ferm patriota En Joaquim Cabot, president de l'Orfeó Català, digné justament i oportunament, en el seu discurs de gràcies, amb el qual s'acabà la festa, «Havem d'accentuar el nostre agraïment envers l'eminent mestre Kurt Schindler, que no n'ha tingut prou de venir de Nord-Amèrica per a presidir el nostre Jurat, sinó que amb deferència i gest exemplar, que hauria d'avergonyar els qui d'ençà i d'enllà de l'Ebre menyspreuen i discuteixen els drets de la nostra llengua, li ha volgut retre homenatge...»

Ja no cal dir com foren rebudes les paraules d'En Joaquim Cabot. Un xardorós picament de mans, ple de sentit, ofegà la veu vibrant, vehement, del digníssim i talentós president de l'Orfeó Català.

El mestre Francesc Pujol, secretari del Jurat, llegí després la seva Memòria, que fou, com sempre, un model de concisió i de just sentit. Amb mots assenyats i amorosívols, parlà, com havia de fer-ho, del criteri del Jurat, respecte les composicions presentades i sobre tot premiades.

I heu's aquí ara les obres que guanyaren premi i el nom de llurs autors: El tema primer o sigui un chor mixt, el guanyà el P. Antoni Massana, S. J., amb la darrera part del seu «Himne a la ciutat de Déu». Parlant de la composició esmenta-

da, digué el mestre Pujol: «Ja des del primer moment s'imposà a l'atenció del Jurat l'«Himne a la ciutat de Déu», voluminosa composició per a chor mixt, a quatre i sis veus, escrita sobre una magnífica poesia de mossèn Llorenç Ribó. El Jurat va veure tot seguit en aquesta obra la empremta d'una forta personalitat musical, d'un temperament original i d'una bella ardidesa de realització. Aquestes qualitats, però, no es mantien sempre al mateix nivell; l'enorme extensió de l'obra i la dificultat de variar-ne el caràcter havien afeixugat de tal manera la tasca del compositor, que de les tres parts en què està dividida, una sola, la darrera, anomenada «Pregària», se sostenia de cap a cap, plena de les perfeccions més estimables. Davant la superioritat manifesta d'aquest sol fragment, sobre totes les altres obres concursants, no dubtà el Jurat en acordar-li el premi, car si bé era sols el fragment d'una obra el que es premiava i no l'obra sencera, aquest fragment constitueix per si sol un tot complet.»

Guanyà el tema II, amb una composició per a chor mixt, el mestre Antoni Pérez Moya.

El premi al tema III, ofert pel senyor Bisbe de Barcelona, fou concedit al jove Antoni Planas.

Foren guanyadors del tema VII els mestres Pérez Moya i Antoni Català.

El premi IX, ofert per la Banda Municipal de Barcelona, a les tres millors marxes catalanes, no es va concedir. Però es donà accésit a les marxes «La Pastoreta», «Del Montseny al Canigó», «Sant Magí», «Violeta i Margaridola» i «Espigol i glanes», de les quals resultaren guanyadors, respectivament, els coneguts mestres J. Sancho Marraco, Antoni Junca i Cassia Casademont.

El premi ofert per l'«Obra del Cançoner Popular de Catalunya», a reculls de tonades i lletres de cançons populars catalanes inèdites o variants de les ja conegudes, el guanyaren En Josep Maideu, prevere, En Lluís Comella, prevere, En Joan Sala, prevere, En Josep Raburés, Na Mercè Fabregas, En Josep Tomás, En Joan Amades, En Josep Potellas, prevere, En Bartomeu Simó, En Carles Grandó, En Josep Maria Castellà, prevere, En Francesc Montserrat i En J. Píñol.

Guanyà el premi ofert per l'Associació d'Amics de la Música, a la millor composició per a quartet d'instruments d'arc, En Joaquim Zamacois.

Resultà guanyador del tema XV (quatre cançons harmonitzades), En Pérez Moya.

S'executaren les següents composicions premiades: «Pregària», del P. Massana; «Ave verum» i «O Jesu», d'Antoni Planas; «La Nina bella», de Pérez Moya; i algunes cançons.

L'Orfeó cantà després, en honor del mestre Schindler, la seva glossa «El miracle de Sant Ramon».

Tot fou aplaudit amb entusiasme. Com ja és sabut, fou Reina de la Festa d'enguany, la gentil i distingida senyoreta Na Concepció Patxot, filla del conegut i intel·ligent i generós català En Rafel Patxot. Ja no cal dir com la presència de la dita senyoreta fou agraïda a tots els assistents a la Festa, i com fou aplaudida.

En Joaquim Cabot, president de l'Orfeó Català, pronuncià belles i sentides paraules d'acomiadament, i la Festa acabà, com s'endevina, amb el cant d'«Els Segadors», que tothom aclamà un cop més.

Musicals

Heu's aquí el programa del concert repàs que, dedicat als seus socis pro-

ENCICLOPEDIA CATALANA

Nacionalisme

Textos extrets dels llibres, escrits i discursos de N'Enric Prat de la Riba. Tria, sistematització i pròleg per A. ROVIRA i VIRGILI

Religat en tela 2 Ptes.

BIBLIOTECA CATALANA

Arran del Cingle

novel·la

per Josep Morató

Preu 2'50 pessetes

ectors, celebrà l'Orfeó Gracienc, en el seu propi estatge social, demà, dissabte, a les deu de la nit.

Primera part: «Voltant la senyera», Balcells; «Adeu, germà meu», Waellant; «Les nines de Cerdanya», Pérez Moya; «Remordiment», Morera; «L'aplec de l'ermita», Baró; «Unha noia na eira do trigo», Montec; «Ocellada», Jannéquin; «La nostra vetema», Morera.

Segona part: Secció de senyores: «Pregària a la Verge del Remei», Millet; «Riera avall», Lamote de Grignon. Per les tres seccions: «Estiuenc», Morera; «La Mare de Déu», Nicolau; «El Poema de la Nit i el Dia i de la Terra i de l'Amor», Morera.

L'Orfeó Núria farà el diumenge que ve una excursió artística a la Garriga, on donarà un selecte concert al Circol del Recre, amb la col·laboració de l'Orfeó Garrigenc.

A la seva arribada serà rebut l'Orfeó per l'Ajuntament i l'Orfeó Garriguenc, passant a les Cases Consistorials, on disposarà la Senyera i cantarà escollides composicions.

Mentre se celebra, més tarda, la missa, l'Orfeó Núria cantarà un nombre de composicions populars religioses. L'apat tindrà lloc a la pintoresca font de l'Enrabiada.

Els orfeonistes sortiran per l'estació del Nord en el tren de les sis del matí i arribaran amb el que surt de La Garriga a un quart de vuit.

S'admeten inscripcions per agrupar-se a l'expedició a l'estatge social de l'Orfeó, Girona, 176, per tot avui, a les deu de la vetlla.

Avui, divendres, la Junta Directiva de l'Orfeó Català obsequiarà amb un banquet l'eminent artista Kurt Schindler, l'infatigable propagador de la música nostra als Estats Units, hoste actualment de Barcelona, on ha vingut per a presidir la IX Festa de la Música Catalana.

A l'acte, que tindrà caràcter íntim, hi assistirà, ultra la Junta i mestres de l'Orfeó Català, el jurat de la festa i alguns artistes desitjosos de retrà homenatge a l'insigne americà.

La inscripció al banquet és oberta a la consergeria del Palau fins avui, dijous, a la nit.

De Societat

En el seu recent viatge a Madrid el diputat de la Mancomunitat don Enric Rafols va visitar el Rei, donant-li compte del projecte de celebració de les carreres d'automòbils, en les quals es disputarà el segon gran premi Penya Rhin.

El Rei va celebrar aquest anunci, i va manifestar al senyor Rafols que s'interessaria personalment perquè es procedeixi a l'arranjament del circuit permanent i carretera de Vilafranca per Ordal.

La distingida professora d'aquesta Universitat Industrial, senyoreta Concepció Ferran, ha tornat de París, on ha cursat estudis especials de química.

Ahir va marxar a Viladrau, on passarà l'estiu, la família del diputat de la Mancomunitat don Lluís Isamat.

Ha infantat un formós noi la senyora donya Mercè Subirana, muller del nostre amic En Gonçal Masó Gollerichs.

Al nou infant se li imposaran en les piles baptismals els noms de Gonçal, Rafel i Eugeni.

Sortiren cap a Castellterçol els barons de Segur.

Sortiren cap a Altafulla els senyors de Montagut i Suelves, vidua d'Oliva.

Ha estat nomenat cavaller de la Reial Ordre d'Isabel la Catòlica l'empresari del Gran Teatre del Liceu, per la seva brillant actuació en les temporades passades. Nostra enhorabona.

S'ha efectuat la boda de la senyoreta Dolors Serra i Masdeu amb l'advocat En Josep Maria Cajacoses i de Mur, a la Basílica de la Bonanova.

Són a Caldes els senyors de Mus-terós.

Han tornat de Pamplona els mar-quesos de Palmerola, els quals marxaran aviat a Despujol.

Pagina Musical de LA VEU

28 de juliol

de 1922

62

La Música Mediterrània i la importància de l'expansió musical catalana a l'estranger.

Discurs llegit pel mestre Kurt Schindler, president del Jurat de la Festa de la Música d'enguany.

(Acabament)

En la meua apreciació de la composició moderna catalana, he hagut forçosament de reduir-me als autors de música coral; jo hauria hagut de parlar encara de les tendres cançons d'En Francesc Alió, de les obres instrumentals d'En Manen i d'En Lamoite, de les sardanes saboroses d'En Garreta, i d'una multitud d'altres autors. Però és d'una diferent demostració del geni català que jo he de parlar en aquest moment: és diu que no hi ha cap geni sense treball. Doncs bé una tal obra de geni treballador ha estat acomplerta pels col·leccionadors de Folklore Català. Jo m'he quedat sorprès, millor dit, estupefacte, per la riquesa de les col·leccions enviades per als premis de la Festa d'avui, de totes parts de la Catalunya i de la parla catalana; gairebé dues mil cançons, i moltes d'entre elles desconegudes o belles variants. El mestre Millet m'assegura que cada Festa de la Música ha donat un resultat semblant, i que l'Arxiu de l'Orfeó conté nombroses col·leccions. El conjunt de tota aquesta tasca patriòtica i entusiasta va a ésser reunit, gràcies a la munificència d'un dels vostres ciutadans més distingits, en un immens «Cançoner Català», que, com cap altra cosa, proclamaria al món el geni de la raça meridional. Així s'acabarà per a la música el que per a la poesia popular començaren els vostres Milà i Fontanals, Peláez Briz, Bertran i Bros; i serà, gràcies a l'esperit semblat per les vostres institucions exemplars: l'Institut d'Estudis Catalans, el Centre Excursionista i l'Orfeó Català. I quin deute especial Catalunya contraurà, en aquest respecte envers aquests sacerdots amants de la música popular, qui, en els menuts poblets, en relació íntima amb la població, s'han posat a recollir pacientment les cançons del poble! El Cançoner, quan apareixerà, serà com un «enlluernament per a les altres regions ibèriques, on no s'ha treballat en aquest particular més que molt parcialment, per part d'alguns individus inspirats, però sense l'ajuda col·lectiva. Això serà una inspiració a la França meridional a fer el mateix, i per a la Itàlia a començar per fi el que ha massa descuidat.

Jo he dit la paraula: Inspiració; és la inspiració per als altres, que vindrà de Catalunya. Ja els bascs han desenvolupat una vida orfeònica considerable, i llurs directors de música coral, sobretot l'infatigable Secundi Etxepala, de l'Orfeó Denostiarra, estan ben al corrent del que es fa a Catalunya. Llurs compositors, especialment l'il·lustre i savi Pare Otano, i per ell els seus deixebles, que són escampats per tota l'estesa d'Espanya, són íntimament familiars amb la composició catalana; el jove Pare Donostia ha escrit una sèrie de cançons d'una frescor encisadora, sobre poemes catalans d'Apel·les Mestres. — Al Rosselló (com abans a Mallorca), s'han fundat orfeons, i un català, enèrgic i entusiasta, treballa per a l'expansió de la música coral catalana a Tolosa, la ciutat dels Jocs Florals de França. — Per tots els indrets de les diverses regions ibèriques, que jo he visitat, es parla amb el més gran respecte dels orfeons de Catalunya, sigui per boca d'En Baldomer Fernández, a Astúries; d'En Conrad del Campo, a Madrid, o del cèlebre Manuel de Falla, a Granada.

Parlant d'aquest darrer compositor, que el món musical en aquest moment proclama com el veritable successor d'Albéniz, potser, segons sembla, que la Catalunya podrà vindicar els seus drets sobre d'ell, de la mateixa manera que ella és ja mare d'En Pedrell, de l'Albéniz i d'En Granados. Una revista anglesa, publicada un mes enrera, ens revela el secret de la procedència d'En Falla, el pare del qual era valencià, de Xativa, i el nom de la mare era Matheu, un nom ben català.

Els darrers mesos han portat a l'Orfeó Català nous lloers amb les seves visites a Sallent i a Lleyda. És cert que l'obra a realitzar per l'Orfeó dins la pròpia Catalunya és immensa, però així i tot, jo desitjaria que els viatges a l'exterior, tan esplèndidament començats amb Montpeller i Marsella, amb París i Londres, tinguessin continuïtat.

La França Meridional, la Provença, tan rica actualment en poemes fel·libresos, té necessitat de vosaltres per a estimular la seva música admirable, tan semblant a la vostra. La gran capital del Piemont, Torí, l'única de la Itàlia que s'interessa per la música coral, s'inspiraria en la vostra obra. En els cercles del cor del Vaticà, jo he trobat personalitats cultíssimes que parlen català perfectament, estant familiaritzats amb les vostres obres mestres de poesia, i que us acollirien amb entusiasme. La ciutat de Milà, per a estimular la creació d'obres corals tan escasses en el conjunt de la producció musical italiana, dona d'encà d'alguns anys, premis per a concursos de composició coral. La ciutat de Florència, inspirada pel savi director del seu Conservatori Ildebrando Pizzetti, posseeix d'encà d'alguns anys petits orfeons, que fan revivre les músiques madrigalesques de la Renaixença italiana, cantant-les en el teatre romà de Fiesole, sota el bell cel blau de la Toscana. Imagineu-vos, com jo me l'imagino, l'efecte inspirador d'una visita de l'Orfeó a aquests llocs; sigueu generosos envers els vostres germans meridionals, portant-los-hi aquest exemple de cultura, aquest Graal musical. Vosaltres, que viviu tan a prop del vostre Orfeó Català, estimant-lo i apreciànt-lo amb tot el cor, sense dubte, però tal com s'estima alguna cosa a la qual s'està ja acostumat, vosaltres no arribeu pas a sospitar l'enorme progrés que el resultat obtingut aquí constitueix sobre tot el que existeix en el restant del món. Feu, doncs, que el món pugui apreciar l'obra d'En Lluís Millet, el seu geni tan complex i abundant, mentre està en plena vigília i activitat!

Vostre «Revista Musical Catalana», tan assenyadament dirigida pels mestres Lluís i Gibert, us ha precedit per tot arreu i és llegida en tots els centres de cultura com a magnífica demostració de la musicalitat catalana. En les repúbliques de l'Amèrica del Sud, a Cuba, la vostra Revista representa el llac d'unió entre aquelles societats musicals constituïdes per catalans i el treball realitzat a la mare pàtria. I per tot arreu on hi ha colònies dels vostres compatriotes, aquests es retroben, s'uneixen en el cant maternal, que si la colònia és prou gran, cristal·litza en la creació d'un Orfeó. — D'encà que, coneix la Catalunya, esteu encisat de les sonoritats de la cobla de sardanes i ja em trameti una cobla a voltar el món, ço que seria, musicalment, una veritable «expansió catalana». Hauria de fer-se una subscripció pública per a l'esmentada empresa, i no esperar la iniciativa d'empresaris comerciants, que va norbs i colpeja darrera dels esdeveniments, sense comprendre les coses noves i importants. I, si fos possible, per a fer l'esforç complet, caldria trameure, juntament amb la cobla, un espart de dansaires, car allí esdevindria plena la significació de la Sardana, per als qui no són catalans, amb la bella dansa que l'acompanya.

L'Amèrica del Nord seria un país especialment indicat per a una tal empresa, perquè allí les municipalitats s'interessen i encoratgen de tota manera les músiques i les danses a l'aire lliure. Qui sap si la Sardana no podria pas, si no reemplaçar, donar almenys el cop de gràcia a aquests estúpids «one-steps» i «fox-trots», amb el dubtós present dels quals nosaltres hem molestat el món — i tanbé Catalunya, — però dels quals en som ja ben associats nosaltres mateixos. Un publicista influent de Nova York m'ha dit ja que farà tot el possible per a ajudar una campanya en favor de la Sardana.

Actualment, en el món musical dels Estats Units, l'artista català ocupa un lloc molt important, ja que la majoria dels músics ibèrics que ens visiten cada any, ens vénen de Barcelona: l'insigne Pau Casals, la Maria Barrientos, la Graziella Pareto, En Joan Manen, En Miquel Llobet, tots ens han portat la vostra gloriosa cultura musical; i ara darrerament

l'estrella de la nostra òpera, la Lucrècia Bori, ens ve de la València germana.

Un llibre interessantíssim, publicat a Anglaterra l'any passat, degut a la ploma de Mr. John Trend, ha fet conèixer, per primera vegada en llengua anglesa, les realitzacions culturals i les aspiracions de Catalunya. Aquest llibre, que conté una massa de detalls, especialment sobre la música, és molt llegit, i ajudarà segurament a propagar el cant català a Anglaterra, la qual, a causa de les seves nombroses societats corals, seria un terrer del tot indicat per a una transplantació de les obres corals catalanes. — Per a una expansió a França, Bèlgica i Alemanya, la qüestió de primera importància seria fer bones traduccions cantables. És una qüestió ben difícil, perquè per a ben traduir, calen dues persones: un poeta i un músic. L'altre dia, pensant en això, em vingué una idea a l'espirit, que us comunicaré, valgui pel que valgui; el meu pensament seria que s'oferissin premis per a les millors traduccions dels cants populars catalans en llengua francesa i alemanya en ocasió de la propera Festa de la Música Catalana.

Aquesta propera festa probablement coincidirà amb l'any de la gran Exposició del Parc de Montjuich. Aquell serà el moment per a fer conèixer a tot el públic cosmopolita que acudirà, les realitzacions de la música catalana. Caldria que l'Orfeó Català i els vostres orfeons notables cantin cada setmana en el Parc de l'Exposició, que les cobles de sardanes toquin de dia i de nit, i qui sap si seria el moment de fundar un pabelló del Folklore Català, que serviria de base per a un Museu semblant al «Nordisk Museet» de Stockholm, o a la galeria Romyantsoff, de Moscou.

Ets a la fi del meu discurs, i us he parlat de coses que són vostres, des del punt d'obrir d'un estímul entusiasta i amant de la vostra terra. Jo em sento francament impacient de veure, no actiu el progrés de l'expansió cultural catalana. Magnífic ha estat l'èxit del vostre comerç, gràcies al geni dels vostres industrials, al zel pacient dels vostres treballadors. Els literats i els savis de Catalunya han portat l'esperit i la intel·ligència de llur país a tot arreu. Manca encara l'expansió de la música, que proclamarà al món sencer, com cap altre mitjà podria fer-ho, la riquesa, la puresa, la individualitat de l'ànima catalana. Dintre l'estat crític que la música passa en aquest moment en gairebé tots els països, dintre aquest període de sequedat, de comercialisme, d'estranyeses grotesques, la música meridional podrà portar la salut, la força, la vitalitat i l'ànima.

Kurt SCHINDLER

Tot passant

EL QUE ES DIU DE NOSALTRES

Es ja més important del que hom creu generalment, la influència que anem exercint, musicalment, un xic arreu. És més important del que es creu, el que es diu de nosaltres.

Molts sentiren el bonic i afalagador discurs del mestre Schindler, entorn de «La música mediterrània i la importància de l'expansió musical catalana a l'estranger», i els llegidors de les «Pàgines Musicals» de LA VEU han pogut llegir-lo. Però qui coneix el que escriu Ricard Strauss, l'autor ardidíssim d'«El Cavaller de la Rosa», d'«Elektra» i de «Salomé», en parlar del nostre art coral, en son «Tractat d'instrumentació» (ampliació del de Berlioz)?

Diu Ricard Strauss: «Aprofitem l'avinentesa per a observar amb dolor que l'art del cant a diverses veus, «a capella», ço és, sense acompanyament instrumental, llevat d'algunes notables excepcions, gairebé no és aquí conreat; mentre que en alguns ciutats de l'estranger (a Holanda, a Rússia i, com a exemple el més cèlebre, a l'Orfeó Català, de Barcelona), encara és tinguut en gran estima, amb un zel digne d'admiració».

(Pàgina 395 del volum segon de l'obra esmentada.)

Moltes vegades llegim, en fi, en revistes de fora casa, mots dedicats a

l'art musical nostre i als nostres artistes. Ara mateix, el crític A. Schaeffer, en ocupar-se, des del «Ménestrel», de París, de la creació del Conservatori Claudi Debussy, a Saint Germain-en-Laye, heu aquí el que escriu, entre altres coses:

«Stendhal, amb aquell do que tingué tota la vida d'excitar el nostre amor propi nacional amb qualsevol crítica insolent, escriu: «Hom no troba una mica d'originalitat, a França, que en el poble, massa ignorant per a ésser imitador; però el poble no s'ocupa de música i mai el fill d'un «harron» d'aquest país esdevindrà un Jozep Haydn». J. J. Rousseau no hauria pas dit menys coses: l'espirit burleta de la seva «Lletra sobre la música francesa» es retroba en més d'una «boutade» que Stendhal, en son amor quasi exclusiu d'Itàlia, va expressar a propòsit del nostre país. Un sentiment comú uneix aquests dos crítics improvisats, però sincers, de la música francesa: el sentiment que faltava a la susdita música bases profundes. Hi ha en aquesta afirmació — fins abans de Berlioz — una gran part d'injustícia: trobaríem, amb tot, una preocupació semblant, en els nostres dies, en l'espirit d'un Romain Rolland, que somnia per a l'art nostre, una regeneració venint del poble. Sota qualsevol forma, havem de notar en l'esmentat somni, el desig, abans que tot, de veure desenvolupar una tradició que sembla precària, sense contacte amb un folk-lore escampat en qualques rares regions, sense caràcter popular. Però si l'obra magnífica d'un Clavé, a favor de la música catalana, no sembla possible a França, tot esforç per tal de despertar un gust musical tal volta latent, per a desenvolupar l'art coral, mereix la nostra atenció».

I l'escriptor que ja havem citat, parlo després del novell Conservatori provincial, del seu caràcter i de la seva eficàcia.

Havem escrit aquest «Tot passant» amb el fi de dir als nostres músics que no es cansin pas de treballar. Des de fora ens esguarden, ens estudien i, algun cop, com ja s'ha vist, fins ens alaben i ens imiten.

FRITZ.

La Lliga Nacional d'Associacions de Música.

LA VEU ja ha parlat de la creació de la Lliga Nacional d'Associacions de Música, esdevinguda el dia 2 del present mes, a la sala de la presidència de la Diputació de Barcelona, i publicada, demés, un bell article d'En Josep Maria Capdevila, en el qual el conegut escriptor digué coses sentides i escals a propòsit de la novella Associació, de la seva eficàcia i del seu sentit. Ens és agraït de fer constar el goig que desperta en nosaltres el bonic fet que acabem de recordar. Tot el que tendeix a depurar el gust dels nostres aficionats i a escampar rjoia, joia pura entre nosaltres, ha d'alegrar-nos.

La Comissió d'Educació general del Govern de Catalunya col·labora també a l'acció dels nostres aficionats intel·ligents. En Jaume Bofill i Matas honorà, en efecte, amb la seva presència, l'acte formós que comentem.

Havem rebut el projecte d'estatuts de la Lliga Nacional d'Associacions de Música. Ens fóra grat de poder-lo publicar; no ho fem perquè l'espai ens manca. Però oferim als llegidors de les «Pàgines Musicals» de LA VEU el parlament del president de l'Associació de Música de la Camera de Barcelona, En Jeroni de Moragas, endreçat a l'Assemblea d'Associacions de Música de Catalunya, i amb la lectura del qual començà l'acte, certament esperançador, de la creació de la Lliga Nacional d'Associacions de Música. Diu així:

L'Associació de Música de la Camera, en veure reunides les representacions de les diverses entitats de concerts de Catalunya, passa per una de les seves joies més altes i més transcendents.

Per això, en les paraules de salutació i benvinguda que en nom de

la Junta Directiva i de l'Associació tota, tinc l'honor d'endregar-vos a tots i a cadascun de vosaltres, hi posem una viva emoció i un afecte cordialíssim; per tal com sou aquí representant una obra que ha estat una de les nostres predileccions, una de les nostres amors, i, també, una de les més altes eficàcies de l'Associació de Música de la Camera.

Era a les darreries de desembre de l'any 1919, que un clam sorgit a Sabadell per esperits fervorosos, ens decidí a obrir una via nova a les activitats de la nostra Associació. Aquesta havia estat creada per a intensificar la vida musical de Barcelona, únicament. Des d'aquell moment, fèrem el propòsit de donar noves impulsions a la nostra acció, fent-la irradiar per tots aquells indrets de Catalunya on es manifesten un clam com el de Sabadell.

El nostre lema fou des d'aleshores, aquest: On sigui que sorgeixi un anhel semblant, i es mostri al darrera una voluntat, allà ha d'existir una Associació, o sigui un lloc en el qual de la música se'n faci devoció normal i periòdica.

La poixança de l'Associació de M. de C. de Barcelona, la seva situació prenent entre les entitats semblants de la Ibèria, la seva capacitat organitzadora, el prestigi de què es trobava revestida, i l'experiència dels nombrosos concerts donats, fou ofert de bon cor, com una ferma de què la nostra cooperació havia d'ésser l'instrument-potter únic en aquell moment — que podia fer una bella realitat dels anhel de les ciutats catalanes.

I a la nova tasca aportàrem tots els nostres entusiasmes, i no fou regatejat cap mitjà d'ordre personal, d'ordre material, ni d'ordre econòmic, per a donar els primers impulsos a la magna obra de fer de Catalunya un dels països de més intensa activitat musical de tot el món.

Ara aquesta tasca es troba en plena ascensió, i és arribat el moment de crear l'organització definitiva que pugui emmarcar a aquest ideal. Fins ara, les associacions foranes havien romàs adscrites a nosaltres, i encara que sempre hem tractat de procedir amb la més exquisida delicadesa perquè mai cap susceptibilitat pogués ésser ferida, creiem que aquestes associacions han de tenir una personalitat més acusada, i que llurs moviments poden ésser més folgats que els que — qui sap si — només en aparença — haurien tingut dintre dels termes de l'adscripció que havien fet a l'Associació barcelonina.

Així, anem amb el mateix entusiasme de fins ara a la constitució de la Lliga, fent constar que des d'aquest moment deixem sense efecte les adscripcions que teníem de tots vosaltres — innecessàries des del moment en què es constitueix una superior unitat, que tots integrarem.

Fetes aquestes declaracions prèvies — que hem tractat que fossin el més susceptibles possibles — anem tots plegats a plasmar la institució que, agermanant-nos amorosament, assolirà el fer arribar la bona, la pura, l'excelsa música, a tots els núclis catalans sedents de pures emocions.

I ara, moltíssim senyor, que heu vingut a portar a aquesta Assemblea la més alta de les representacions que venerem els catalans, la del Govern de Catalunya, permeteu-me que, segur d'interpretar l'unànime sentir prova del més pregon respecte i com de tots els aquí reunits, com una mostra del nostre vivíssim agraïment per haver volgut interessar-se la Comissió d'Educació General en l'obra de tots nosaltres, impulsant-la, emparant-la, exaltant-la, vos demani que vulgueu presidir les nostres deliberacions, que amb la l'arividència de la vostra ment sabreu fer més profitoses i ungides de patriòtics dalers

El Contrapàs Llarg

Carta oberta al senyor president de l'Ateneu Empordanès d'aquesta ciutat:

«Honorable senyor:

En LA VEU DE CATALUNYA del 22 del corrent, edició del vespre, he vist

FILATS I GÈNERES DE PUNT

Narcís Marfà

FÀBRICA
DE
GÈNEROS DE PUNTO

Vista de la fàbrica

Teléfono núm.º 57

MATARÓ

Carrer Jorge Juan

MATEU ROS

Gran Magatzems i Taller de
MOBLES

Es l'establiment més ben assortit
en tota mena de mobles, podent-
los servir a bon preu pel molt
gir amb què constantment es veu
afavorit

Exposició i Despatx:
Carrer de Barcelona, número 20

Magatzem i taller:
Carrer de Barcelona, número 36
Mataró

Especialitat i economia en els encàrrecs

Sucursals:
Carrer Ample, 37, Canet de Mar
Carrer de la Plaça, 6, Argentona

Colomer Germans

S. en C.

Fàbrica de gé-
neres de punt

Teléfono número 14

MATARÓ

Magatzem a Barcelona:

Bailén, 161-163 - Teléfono 1141 G

:: TINTORERIA, BLANQUEIG, NEGRE OXIDAT I MERCERITZAT ::

S. A. Clément Marot

MATARÓ

Passeig Prat de la Riba

Teléfono n.º 11

Telegramas
Diamante-Mataró

Explota els procediments de la Societat Clément Marot de Troyes, puix
la superioritat amb el negre d'oxidació és universalment reconeguda.
Demanau avui mateix la tarifa de preus i detalls o bé fixeu-dia per a ser
visitat pel nostre representant.

coratjar els generosos cors estudian-
tils promptes a llençar-se a la lluita
que es prepara per les pròximes va-
cances contra el maleït vici del re-
negar.

Prengueren part a la mateixa els
seminaristes Rnds. J. Tapies, J. Bar-
celó, Pere Martret, J. Argelagós, J.
Martí i Srs. J. Domenech, A. Parra-
món, F. Canut, A. Mas, J. Sala, A.
Domenjó, J. Benavent i J. Jordana.
Fou tota ella un esclat d'entusiasme
per l'èxit de la mateixa.

FLORS MARIANES

TOTA PULCHRA

Sou bella...; vostra cèlica figura
que rodeijen els nuvols d'esplendor
irradiant entre rajos de claror
destaca hermosa, immaculada i pura...

Broden mil sols la vostra vestidura,
circumden vostre front àngels d'amor,
i dels peus escambell de resplendor
n'es la lluna que per l'espai fulgura.

Adornen vostra testa dotze estrelles
les mes fulgents del Univers i belles
que per Vos va criar l'Onnipotent,
circumdant eixa faç majestuosa
els rínxols d'una caballera hermosa
daurada com els raigs de sol ixent.

N. RECORD.

:NURIENQUES:

LA FONT DE S. BERNAT

La font de S. Bernat
no sé si riu o plora,
son dring esbojarrat
es plor i cançó al hora.

A la pedra brunenca
—la taula pirenenca—

vaig séure alegrement,
mirant com s'esmunyia
la font que amb melodi
baixava pel torrent.

Mes ail que la gran fita
que vetlla a la font guita
amb son ferreny esguard,
vessant de gelosia
li dona dolç bon dia
amb tendre «Déu vos guard».

I la font com pastora
que s'escor de la vora
de anyorat galàn
s'escor avergonyida
donant-li en despedida
l'Adéu amb son trist cant.

La font de Sant Bernat
no sé si riu o plora,
son dring esbojarrat
es plor i cançó al hora.

J. IGNASI ESTEVE.

A MILLET

Sentint el Credo de Palestrina

D'aquell mar d'harmonia indefinit
a les zumzades zumzades succeïen
i amb ses místiques randes es fonien
en la platja arenosa del esprit.

De sopte la mar brava
ses ones d'harmonia esvalotava
qui com cavalls marins
espolsaven llurs crins
i queien arranzades
les platjes anegant assadegades.

Auriolat del ruixim, com la gavina
allibatia un geni: Palestrina.
I com navili triomfalment sublim,
sens temença del mar i oratjes rúfols,
dels nuvols al abim
i del abim als nuvols,
anava fent sa ruta
del gran Millet la indòmita batuta.

RAMÓN GIMÓ ABELLA, Pvre.

INSTITUCIÓ PATXOT

Llegendari Popnlar Catalá

Concurs de 1926

La «SECCIÓ D'ARQUEOLOGIA, FILO-
LOGIA Y FOLKLORE» del «CLUB MUN-
TANYENCH», al objecte d'aplegar, per
publicar oportunament, totes les lle-
gendes catalanes que sigui possible,
convoca als folkloristes y a quants
estimïn les nostres tradicions històri-
ques, exposant al efecte les següents
bases del Concurs:

I. Se procurarà presentar orde-
nadament els aplechs legendístichs,
admetenthi, per completarlos, les lle-
gendes preses d'obres històriques,
monografies y premsa local, en qual-
cas se'n donarà un eytret ben clar
indicant obra, autor y número de la
plana o periódich.

II. Avaloraràn els treballs el
nombre total de llegendes, l'especial
d'inédites, la ponderació de totes
elles envers l'assumpte tractat y l'in-
terés històrich y narratiu a la vegada,
que puguin oferir; axí com tots els
elements que l'aplegador cregui opor-
tú afegirhi, per exemple: coteig ab lle-
gendes estrangeres; inclusió de foto-
grafies, gravats o dibuxos dels llocs
y personatges tractats; indicació
d'origens probables; obres artístiques
que s'hi hagin inspirat, etc., etc.

III. Els plechs ab els treballs,
sense firmar, duent títol y lema, seran
entregats a la «SECCIÓ D'ARQUEOLO-
GIA, FILOGIA Y FOLKLORE» del
«CLUB MUNTANYENC» «carrer Conde
del Asalto, n.º 22, principal) en la pri-
mera quinzena de març de 1926,
acompanyats d'un sobre tancat por-

tant els matexos títol y lema, y con-
tenint, a dins el nom y adreça del
autor, ben llegibles.

IV. El jurat, compost de folklo-
ristes competents de varis indrets de
parla catalana, tindrà en compte les
diverses circumstancies que puguin
concórrer en els esmentats treballs,
per premiarlos si'ls creu dignes d'és-
serho y en la forma que consideri
més convenient.

V. Se concedirán els premis de
PESSETES 1500, 1000, 750, 500 y
250 per ordre de mèrit, reservant-se
ademés PESSETES 1000 per la
creació d'altres premis menors, o per
afegir als citats, segons s'estimi
oportú; axí com, en el cas de trobar-
se ab dos o més treballs d'igual và-
lua, podrá fraccionarse'l premi en al-
tres tantes parts.

VI. El jurat examinarà'ls treballs
y'l 30 de Juny de 1926, tot lo més tart,
emitirà'l veredict, procedintse al cap
de pochs dies a la distribució de pre-
mis en el referit «CLUB MUNTAN-
YENCH», mitjançant avisos en la
premsa.

VII. La propietat de tots els tre-
balls premiats queda de la «INSTITUCIÓ
PATXOT», la qual se reserva la facul-
tat d'incorporarlos a les seves publi-
cacions en la forma que judiqui avi-
nenta y'ls autors no podrán per tant
publicar les llegendes premiades sen-
se la previa autorisació de la esmen-
tada «INSTITUCIÓ PATXOT».

Barcelona 30 d'Abril de 1925.—
El President de la Secció, *R. Serra y
Pagés*.—El Secretari, *R. Ferré y
Gomis*.